

حلول ماه ربیع الاول

ماه ربیع الاول آغاز شده است؛ ماهی که در آن حوادث تاریخی مهمی از جمله حادثه مهم و تاریخی لیلۀ المبیّت، هجرت حضرت محمد (ص) از مکه به مدینه، ولادت پیامبر اکرم (ص) و امام جعفر صادق علیه السلام، ازدواج حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم با حضرت خدیجه علیها السلام، آغاز امامت امام مهدی عجل الله تعالی فرجه و هلاکت یزید بن معاویه در آن اتفاق افتاده است.

ماه ربیع الاول آغاز شده است؛ ماهی که در آن حوادث تاریخی مهمی از جمله حادثه مهم و تاریخی لیلۀ المبیّت، هجرت حضرت محمد (ص) از مکه به مدینه، ولادت پیامبر اکرم (ص) و امام جعفر صادق علیه السلام، ازدواج حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم با حضرت خدیجه علیها السلام، آغاز امامت امام مهدی عجل الله تعالی فرجه و هلاکت یزید بن معاویه در آن اتفاق افتاده است.

مناسبت های ماه ربیع الاول:

شب اول ربیع الاول:

این شب به نام «لیلۀ المبیّت» مزین است، در این شب یک حادثه مهم تاریخی واقع شده است؛ در سال سیزدهم بعثت، رسول خدا (ص) از مکه به قصد هجرت به سوی مدینه، از شهر خارج شد و در «غار ثور» پنهان گردید و امیرمؤمنان حضرت علی (ع) برای اغفال دشمنان، فداکارانه در بستر آن حضرت خوابید و مشرکان قریش که خانه رسول خدا (ص) را محاصره کرده بودند، به گمان آن که ایشان در بستر آرمیده است، تا صبح منتظر ماندند و چون صبحگاهان با شمشیرهای برهنه به منزل آن حضرت هجوم بردند تا رسول الله (ص) را بکشند، حضرت علی (ع) را دیدند که از آن بستر برخاست، بدین ترتیب، پیامبر گرامی اسلام (ص) در فرصتی مناسب خود را از چنگال مشرکان قریش نجات داد و امام علی (ع) نیز با این فداکاری، عشق، علاقه و برادری خود را نسبت به ایشان نشان داد؛ این در حالی بود که هر زمان ممکن بود کسی را که در آن بستر خوابیده بود به قتل برسانند. بنابراین آیه شریفه «وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَ اللَّهُ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ» (سوره بقره، آیه 207) بعضی از مردم (با ایمان و فداکار) جان خود را در برابر خشنودی خدا می فروشند؛ و خداوند نسبت به بندگان مهربان است» در حق امیرالمومنین (ع) نازل شد. سال هجرت رسول خدا (ص) مبدأ تاریخ مسلمانان است و تحولی عظیم در جهان اسلام روی داد.

روز هشتم ربیع الاول:

در روز هشتم این ماه در سال 206 هجری قمری، شهادت امام حسن عسکری (ع) طبق روایتی واقع شده است و از همان روز، امامت حضرت صاحب الزمان، حجه بن الحسن - عجل الله تعالی فرجه الشریف - آغاز گردید. روز دهم ربیع الاول: روز ازدواج رسول خدا (ص) با حضرت خدیجه کبری (ع) است به همین مناسبت روزه این روز به عنوان شکرگزاری مستحب شمرده شده است.

روز دوازدهم ربیع الاول:

این روز مطابق نظر مرحوم شیخ کلینی و مسعودی و همچنین مشهور میان اهل سنت، روز ولادت با سعادت نبی مکرم اسلام حضرت محمد (ص) است. همچنین در این روز، رسول خدا (ص) بعد از 12 روز که مسیر راه میان مکه و مدینه را پیمودند وارد مدینه شدند و نیز روز انقراض دولت بنی مروان در سال 132 هجری قمری است.

روز چهاردهم ربیع الاول:

در سال 64 هجری قمری در چنین روزی، یزید بن معاویه به هلاکت رسید. وی پس از سه سال و نه ماه خلافت که همراه با جنایات عظیمی بود - که مهمترین آن واقعه کربلا و شهادت حضرت ابی عبدالله الحسین (ع) و یارانشان است - در سن سی و هفت سالگی در منطقه «حوران» زندگیش به پایان رسید؛ جنازه اش را در دمشق دفن کردند، ولی اکنون اثری از آن نیست.

شب هفدهم ربیع الاول:

طبق روایات مشهور شیعه، شب ولادت حضرت خاتم الانبیاء رسول معظم اسلام (ص) است و شب بسیار مبارکی است. همچنین یکسال قبل از هجرت رسول خدا (ص)، در چنین شبی معراج آن حضرت صورت گرفت. روز هفدهم ربیع الاول: همان گونه که گفتیم مشهور میان علمای امامیه آن است که روز هفدهم ربیع الاول، روز ولادت با سعادت رسول خدا حضرت محمد بن عبدالله (ص) است و معروف آن است که ولادتشان در مکه معظمه، واقع شده است و زمان ولادت آن حضرت هنگام طلوع فجر، روز جمعه، سال عام الفیل بوده است. (عام الفیل سالی است که ابرهه با لشکرش که بر فیل سوار بودند به قصد تخریب کعبه آمد، ولی همگی نابود شدند و پیامبر مکرم اسلام در همان سالی به دنیا آمدند که این رخداد به وقوع پیوست). همچنین در چنین روزی در سال 83 هجری قمری، ولادت امام صادق (ع) واقع شده است و از این جهت نیز بر اهمیت این روز افزوده شده است.

اعمال ماه ربیع الاول:

اعمال مشترک اول هر ماه: دعای هنگام رویت هلال، خواندن سوره حمد، نماز اول ماه و روزه گرفتن، اعمال مشترک اول هر ماه

قمری هستند .

روز اول ربیع الاول:

علما گفته اند مستحب است، به شکرانه هجرت موفقیت آمیز رسول خدا (ص) این روز را روزه بگیرند و صدقه و انفاق و احسان کنند و همچنین زیارت آن بزرگوار، در این روز مناسب است.

روز دوازدهم ربیع الاول:

در این روز خواندن دو رکعت نماز مستحب است که در رکعت اول بعد از خواندن سوره حمد، سه مرتبه سوره «قل یا ایها الکافرون» (سوره کافرون) و در رکعت دوم بعد از حمد، سه مرتبه سوره «قل هو الله احد» (سوره توحید) خوانده می شود.

روز هفدهم ربیع الاول:

این روز مطابق نظر مشهور علمای امامیه، روز ولادت رسول خدا (ص) و همچنین میلاد امام صادق (ع) است و روزی است بسیار مبارک که دارای اعمالی است:

1) غسل؛ به نیت روز هفدهم ربیع الاول.

2) روزه؛ که برای آن فضیلت بسیاری نقل شده است، از جمله در روایاتی از ائمه معصومین (علیهم السلام) آمده است: کسی که این روز را روزه بدارد، خداوند برای او ثواب روزه یکسال را مقرر می فرماید.

3) دادن صدقه، احسان نمودن و خوشحال کردن مؤمنان و به زیارت مشاهد مشرفه رفتن (اماکن زیارتی).

4) زیارت رسول خدا (ص) از دور و نزدیک؛ در روایتی از آن حضرت آمده است: هر کس بعد از وفات من، قبرم را زیارت کند مانند کسی است که به هنگام حیاتم به سوی من هجرت کرده باشد، اگر نمی توانید مرا از نزدیک زیارت کنید، از همان راه دور به سوی من سلام بفرستید (که به من می رسد).

5) زیارت امیر مؤمنان، حضرت علی (ع) نیز در این روز مستحب است با همان زیارتی که امام صادق (ع) در چنین روزی کنار ضریح شریف آن حضرت (ع) ایشان را زیارت کردند.

6) تکریم، تعظیم و بزرگداشت این روز بسیار بجا است، مرحوم «سید بن طاووس»، در کتاب اقبال، در تکریم و تعظیم این روز به خاطر ولادت شخص اول عالم امکان و سرور همه ممکنات حضرت نبی اکرم (ص) سفارش بسیار کرده است. بنابراین، سزاوار است مسلمانان با برپایی جشن ها و تشکیل جلسات، هرچه بیشتر با شخصیت نبی مکرم اسلام (ص)، سیره و تاریخ زندگی ایشان آشنا شوند و از آن، برای ساختن جامعه ای اسلامی و محمدی بهره کامل گیرند.